

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Tájékoztató

a 2018/2019. évi HPV elleni iskolai kampányoltásról

A hazai átfogó méhnyakrák-megelőzési program részeként 2014-ben került bevezetésre a humán papillomavírus (a továbbiakban: HPV) elleni védőoltás, amely azóta része a nemzeti immunizációs programnak. **Célja a méhnyakrák okozta megbetegedések és halálesetek számának csökkentése.** A védőoltást a program keretében 2014 őszétől minden évben, **az általános iskola VII. osztályát (7. évfolyamát) végző, 12. életévüket betöltött leányok kaphatják meg.** Az iskolaorvos és az iskolavédőnő feladata felajánlani minden jogosult számára az állam által biztosított, térítésmentes HPV elleni védőoltást, amely önkéntes, annak beadásához a szülő/gondviselő írásbeli nyilatkozata szükséges. A kitöltött nyilatkozatot 2018. szeptember 12-ig kell az iskolába visszajuttatni.

A HUMÁN PAPILOMAVÍRUS (HPV)

A humán papillomavírus a bőr, a szájüreg, a végbélnyílás és a nemi szervek hámrétegében szaporodik. A HPV a szexuális úton is terjedő vírusok közé tartozik, leggyakrabban a fertőzött testfelületek közvetlen érintkezésével vihető át egyik emberről a másikra. A fertőzés átviteléhez bőr-bőr kontaktus is elegendő, nem feltétlenül a szexuális érintkezés során történik. Bár az óvszerhasználat számos fertőzés terjedésének megelőzésére ellen jelenthet védelmet, a HPV esetén még ez sem jelent a védőoltásokkal egyenlő minőségű védelmet.

MILYEN BETEGSÉGEKET OKOZ A HUMÁN PAPILOMAVÍRUS?

A „nem rákkeltő” HPV-típusok szemölcsöket okoznak a bőrön (talpon, tenyéren) és a külső nemi szerveken. Ezek jóindulatú, de igen makacs elváltozások és gyakran visszatérnek. A HPV „rákkeltő” típusai a nemi szervek és a végbél hámrétegében fertőzést, idővel rákos elfajulást is képesek okozni. A szexuális életet élő nők kb. 80%-a átesik a nemi szerveket érintő HPV-fertőzésen, a többségük nem is tud róla. A HPV-fertőzés a szexuális élet megkezdése után, leggyakrabban 15-24 éves kor között következik be. A HPV-fertőzések 90%-a az immunrendszer segítségével magától meggyógyul. A fertőzöttek kb. 10%-ánál azonban tartós fertőzés alakul ki, ami több év alatt rosszindulatú daganattá fajulhat.

A MÉHNYAKRÁK VÉDŐOLTÁSSAL MEGELŐZHETŐ!

A 2018/2019-es tanévben a Gardasil9 oltóanyagot igényelhetik a szülők a 7. évfolyamba járó leányaik számára. Ez a jelenleg elérhető legtöbb HPV típust tartalmazó oltóanyag, mely összesen kilenc (a 6, 11, 16, 18, 31, 33, 45, 52, 58-as) HPV típus ellen alakít ki védettséget. A vakcinában található kilenc HPV típusok közül hét (16, 18, 31, 33, 45, 52, 58-as) méhnyakrákot okozhat. **Epidemiológiai vizsgálatok alapján a Gardasil 9 oltóanyag várhatóan védelmet nyújt azon HPV-típusok ellen, amelyek körülbelül a méhnyakrák esetek 90%-át okozzák.** Az oltóanyagban található további két HPV típus (6-os és 11-es) a nemi szemölcsök kialakulásáért felelős, így a védőoltással megelőzhető a HPV okozta nemi szemölcsök kb. 90%-a.

Az oltóanyag a HPV adott típusainak tisztított fehérjéit tartalmazza (vagyis nem tartalmaz élő vírust vagy DNS-t), melyekből kialakított vírus-szerű partikulák „megtanítják” az immunrendszert a HPV elleni védekezésre. A védőoltás megelőzésre szolgál, így a már kialakult betegséget nem gyógyítja.

A megelőzés akkor a leghatásosabb, ha a lányok 9-15 éves korban részesülnek védőoltásban. Ebben a korosztályban a **védettség eléréséhez fél éves időközzel beadott két oltásra van szükség**, melyet a 7. évfolyamba járó lányok a tanévben ősszel és tavasszal kapnak meg. Az első oltás idején már 15. életévüket betöltöttek körében a három oltásból álló sorozat szükséges a védettség kialakításához.

Hosszú távon a HPV elleni védőoltás és a rendszeres méhnyakszűrés biztosítja a leghatékonyabb védelmet a méhnyakrák ellen. Minden 25 éven felüli nő számára javasolt, hogy rendszeresen vegyen részt méhnyakszűrésen akkor is, ha HPV elleni védőoltásban részesült.

Az iskolai HPV oltással kapcsolatosan az iskolaorvos és/vagy védőnő szakszerű tájékoztatást tud adni, de emellett a háziorvostól, házi gyermekorvostól, valamint nőgyógyásztól is kérhet további tájékoztatást.

Készítette: EMMI Kórházhigiénés és Járványügyi Felügyeleti Főosztály